

EL RADI EN GINECOLOGIA

pel Dr. E. RIBAS I RIBAS

A mida que la nostra experiència és més grossa, es va perfilant més intensament la vàlua del radi. La primera i més sorprenent acció del radi fou la seva actuació sobre el càncer uterí; en diferents treballs hem exposat el que hem vist durant els sis anys que empleem tal mitja i avui, convençuts de la seva indiscutible acció hem d'atenuar quelcom els seus beneficiosos resultats llunyans. De 158 casos tractats, sols podem citar 26 casos en què continua la curació després de 4 i 6 anys i aquests foren casos incipients, dels quals 16 foren casos de càncer proliferant de coll i 2 de coll d'úter. En un 60 % tot i estant curada la lesió del coll, sobrevingueren invasions del parametri; en un 20 % sobrevingué la recidiva local que obeí novament al radi i que s'aguanten gràcies a l'acció constant de la seva aplicació; en altre 10 % l'acció del radi, bona de primer moment, fou detestable més tard; tots eren casos de càncers amb propagació al fons de sac i invasió paramètrica; en l'altre 10 % l'acció del radi preparà la neoplàsia per a practicar la histerectomia i seguir noves aplicacions de radi. D'aquests casos en sobreviuen 8 després de 4 i 6 anys en bon estat. No és, doncs, el radi el remei heroic del càncer, però si és mitjà a usar sempre 1.er, per a preparar una neoplàsia uterina per a posar-la en bones condicions per a extirpar-la. 2.^{on}, per a usar-lo sempre després de tota intervenció per càncer uterí. 3.er, per a emplear-lo en els casos en què estigui contraindicada l'operació (obesitat, cardiopaties, insuficiència renal). 4.^{rt}, en els casos del càncer inoperable. En l'actualitat, encara que jo no hi tinc experiència, que la radioterà-

pia profunda d'última hora, serà un gros mitjà per al tractament del càncer uterí. 5.è, no s'oblidi que sols amb una actuació constant i duradera del radi s'assoleix algun benefici en el càncer de l'úter.

L'experiència demostra que encara que aparentment estiguin curades les lesions devem aconsellar el tractament durant un any i mig.

Nosaltres comencem generalment per 5 centigrams 23 hores seguides i repetim l'aplicació 6 vegades durant 6 mesos: igual dosi i duració cada 2 mesos durant mig any i l'altre mig any cada 3 mesos (1).

El radi té una acció electiva sobre l'ovari indiscutible. Sabuda és l'exquisita sensibilitat del fol·licle de GRAAF a l'acció del radi.

Tots els fibromes intersticials de l'úter que hem tractat pel radi, han obeït a la seva acció produint-se en tots amenorrea, fins en 2 casos en què persistí el tumor sobrevingué la supressió de les hemorràgies i de la menstruació.

No es cregui que tots els fibromes uterins siguin justificables del radi; l'experiència m'ha ensenyat que sols els fibromes intersticials de màxim volum de cap de fetus, fibromes no degenerats, fibromes sense adherències, fibromes no multilobulats, fibromes sense degeneracions quístiques dels ovaris: aquestes modalitats contraindiquen l'aplicació del radi.

L'acció del radi és brillant en les hemorràgies uterines d'origen ovàric. Aquestes sobrevenen de preferència en individus joves. Dec fer constar un fet curiosíssim i és l'acció retardada del radi; puc citar un fet de 4 aplicacions de radi sense cap resultat immediat; al contrari, durant la seva actuació, les menorràgies eren més quantioses; veient la inutilitat de l'aplicació del radi, vaig suspendre tal tractament, i amb sorpresa, al mes següent desaparegueren en absolut les hemorràgies menstruals i sols cada mes al mateix dia notà una sensació dolorosa. Fa cinc

(1) La nostra tècnica actual no significa que sigui definitiva. Conscients de tot quant es treballa referent al radi intentarem en lo successiu assajar dosis completes.

mesos de l'última aplicació de radi i cinc mesos d'amenorrea completa.

Finalment, hem vist resultats ràpids, brillants i definitius en les endometritis, fungoses i hemorràgiques sense fer-se el rasp , però amb la supressió de la menstruació. No obstant, en tres malaltes torn  normal als 4, 6 i 8 mesos de tractament.

Aquest és el resultat fins avui obtingut amb el radi. Res no dic sobre la tècnica i filtratge, ja exposat en altres treballs.